2023-12-12, Dušan Kreheľ

Ryhy stvola Plantago lanceolata agg.

[English] The goal is to analyze the grooves of the scape of Plantago lanceolata agg. and classify individual types.

Cieľom je na analyzovať ryhy stvola rastlín skupiny skorocelu kopijovitého (Plantago lanceolata agg.) a klasifikovať jednotlivé typy.

Pri analýze sa analyzovali ryhy stvola vzoriek rastlín zo skupiny skorocela kopijovitého (Plantago lanceolata agg.), v septembri/októbri r. 2023 v lokalite obce Vyšný Slavkov (Slovensko) a v jej okolí (východne a severovýchodne od obce), s počtom rýh na stvole väčším ako päť.

Skupina skorocela kopijovitého sa vyskytuje minimálne v nasledujúcich variantoch (východiskový základný prierez stvolu je 5-hrán):

- *jednohranný nevýrazný* (*unamargo blandus*) – jedna širšia hrana je predĺžená voči ostatným, a má viac ako jednú ryhou, ktoré sú buď skoro úplne strácajúce sa, nevýrazné alebo slabo zreteľné.
- *jednohranný* (*unamargo*) – jedna hrana je širšia a predĺžené s viac ako len jednou ryhou.
- *dvojhranný* (duo*margo*) – dve susediace hrany sú širšia a predĺžené s viac ako len jednou ryhou.
- *trojhranný* (*triamargo*) – tri susediace hrany sú širšie, predĺžené s viac ako len jednou ryhou.
- *jednozárezový* (*unastria*) – na obvode prierezu stvolu je jeden väčší zárez a potom ďalšie, za sebou, menšie ryhy.

V prípadoch, že sa jedinec nedá jednoznačne zaradiť do žiadnej z vyššie uvedených kategórií alebo sa chce v charakteristiky rastliny niečo zdôrazniť, vtedy môže byť vhodnejšie použiť kombinovaný zápis, napr. „*jednozárezový, 75 % ryhovaný*“ – jedinec s jedným zárezom (t. j. s veľkou ryhou) a s malými ryhami, ktoré zaberajú 75 percent kruhového obvodu stvolu.

Pri identifikovaní jednohraného nevýrazného je vhodne pri analýze druhu:

- preferovať skôr staršie stvoly z trsu,
- analyzovať skôr na dolnej časti stvola,
- pri negatívnom výsledku analyzovať viac ako jeden stvol z daného trsu rastliny.